

Alegat. 156.

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego
w przedmiocie szkół rolniczych w Dublanach.

Wysoki Sejmie!

Nad przydzieloném jéj na posiedzeniu Sejmu z dnia 2 czerwca 1880 sprawozdaniem Wydziału krajowego, komisya kultury krajowej następujące przedstawia uwagi:

I.

1) W wykonaniu uchwały Sejmowej z dnia 10 października 1878 Wydział krajowy zażądał i otrzymał od komitetu Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, przedłożenie absolutoryum e. k. Ministerjum rolnictwa z użycia subwencyi rządowej na budowę laboratorium chemicznego w Dublanach, 14.000 złr. wynoszącej.

Co się tyczy odebrania tego funduszu w swój zarząd, to odebranie gotówki nastąpiło na podstawie absolutoryum ministeryalnego, zaś za podstawę przy odbiorze materyałów na budowę laboratorium z subwencyi ministeryalnej zakupionych, służył Wydziałowi krajowemu nie inwentarz materyałów, który przez komitet Towarzystwa Rolniczego, celem uzyskania absolutoryum był przedstawiony w ministeryum, lecz inny inwentarz przez komitet Towarzystwa gospodarskiego sporządzony zgodny z pierwszym co do wykazanej wartości, lecz nie zgodny co do ilości materyałów.

Fundusz ten składał się:

- z 5105 złr. 61 ct. w gotówce,
- z 1311 złr. 66 ct. w sprzętach i przyrządach do budować się mającego laboratorium przeznaczonych,
- z 6435 złr. 32 ct. w przygotowanym do budowy materyale.

Reszta subwencji w kwocie 1147 złr. 41 ct. użytą została na inne wydatki, z których się komitet przed ministeryum usprawiedliwił, co otrzymane absolutoryum stwierdza.

Już w chwili przedstawienia przez komitet Towarzystwa gospodarskiego absolutoryum ministeryalnego, Wydział krajowy zauważył, że wartość materiałów nie dorównywa sumie 6435 złr. 32 ct., w co wszakże nie miał prawa wchodzić, ponieważ komitet Towarzystwa gospodarskiego otrzymaném absolutoryum ministeryalném był zasłonięty. Oddanie i odbiór materiałów odbył się protokolarnie, protokoły oddania i odbioru przez urzędnika do téj czynności upoważnionego, podpisane zostały. Po odbiorze wszakże materiałów okazała się różnica między ich rzeczywistą ilością, a ilością w protokóle odbioru wykazaną. Ponieważ dochodzenie, mające wyjaśnić przyczynę téj niezgodności, przez Wydział krajowy zarządzone, dotąd jeszcze ukończone nie zostało, komisyja kultury krajowej widzi się spowodowaną odpowiedni uczynić wniosek, objawiając zarazem Wydziałowi krajowemu życzenie, by rzeczywista wartość materiałów, w chwili odbioru od Towarzystwa gospodarskiego w nominalnej wartości 6435 złr. przyjęta, ustaloną i w przyszłym sprawozdaniu podaną została.

Wniosek 3 a)

Ponieważ cegła po 28 złr. za tysiąc Wydziałowi krajowemu przy oddaniu policzona, tak jest licha, że wpływów atmosferycznych nie wytrzymuje, Wydział krajowy był zmuszony zarządzić jęj sprzedaż po 12 do 15 złr. za tysiąc, a to celem zabezpieczenia się przed dalszymi stratami. Suma dotąd ze sprzedaży uzyskana wynosi 1490 złr.

2) Przy spłacaniu Wydziałowi krajowemu pozostałej z subwencji rządowej na laboratorium gotówki, komitet Towarzystwa gospodarskiego potrącił sobie 2825 złr. 11 ct.

Potrącenie téj summy uzasadniał tém, że z tytułu administracyi szkoły wyższej w Dublanach przez rok 1877 na rzecz kraju należy mu się 2293 zł. 19 ct. zaś z tytułu kosztów poniesionych w tym samym czasie na utrzymanie uczniów szkoły niższej robił pretensyę na 531 zł. 92 ct.

Potrącenie summy pierwszej zupełnie było usprawiedliwione, gdyż summa ta na podstawie sprawdzonych rachunków już dawniej przez Wydział krajowy komitetowi Towarzystwa gospodarskiego przyznana, do owej pory wypłaconą mu jeszcze nie była. Co się zaś tyczy pretensyi o 531 zł. 92 ct., tej Wydział krajowy za formalnie uzasadnioną nie uważał, twierdząc, że ponieważ pozycya utrzymanie uczniów szkoły niższej preliminarzem na rok 1877 objętą nie była, komitet Towarzystwa gospodarskiego nie ma prawa do zwrotu niedoboru 531 zł. 92 ct., wynikającego z porównania przychodów i rozchodów szkoły niższej w roku 1877.

Wydział krajowy wszakże, zapatrując się na tę sprawę nietylko ze strony formalnej, lecz także ze strony słuszności, przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uwzględnienia tę okoliczność, że komitet Towarzystwa gospodarskiego administrując szkoły dublańskie w 1877 roku na rzecz kraju, summę 531 zł. 92 ct. zmuszony był wydać na zaspokojenie rzeczywistych i koniecznych wydatków uczniów szkoły niższej, umieszczonych w internacie, którego utrzymanie żadnym

innym dochodem prócz rocznej subwencji krajowej w kwocie 1000 zł. i kilku stypendyów, stale zabezpieczone nie było, przedstawia Wysokiemu Sejmowi odpowiedni wniosek, do którego się także i komisyja kultury kraj. przyłącza.

Wniosek 2.

II.

Sprawa subwencji krajowej 6.000 zł., o którą się komitet Towarzystwa gospodarskiego na budowę laboratorium domagał, a która mu przez Wydział krajowy na rozszerzenie szkoły udzieloną została, dała powód do licznej korespondencji między Wydziałem krajowym a komitetem Towarzystwa gospodarskiego i doprowadziła w końcu do konferencji, odbytej 29 maja 1879, na której komitet Towarzystwa gospodarskiego objawił zamiar wniesienia tej sprawy przed Sejm. Wydział krajowy przychylając się do tego życzenia komitetu dalszego rekwirowania zwrotu sumy 6.000 zł. zaniechał, nie zwalniając wszakże komitetu z obowiązku zwrócenia jęj.

Przedstawione Wydziałowi krajowemu przez komitet Towarzystwa gospodarskiego rachunki, mające usprawiedliwić użycie subwencji krajowej na rozszerzenie szkoły przeznaczonęj, przekonywują:

- a) że znaczna część wydatków (2294 zł. 87 ct) poczynioną była w latach 1870—1873, zatem jeszcze przed przyznaniem subwencji krajowęj.
- b) że tak wydatki poczynione przed przyznaniem subwencji, jak i te, które po jej przyznaniu porobione zostały, użyte były nie na budowę laboratorium, ani na rozszerzenie szkoły, lecz na inne cele, mianowicie:

2145 zł. 95 ct. na zbiory i muzea, 1521 zł. 49 ct. na bibliotekę i czytelnia, 87 zł. na pasiekę 1.400 zł. 94 ct. na urządzenie szkoły.

Komisyja kultury krajowęj, zważywszy powyższe okoliczności, zważywszy, że fundusz na pewien cel dany, samowolnie na inny cel użyty być nie powinien, zważywszy dalej, że komitet Towarzystwa gospodarskiego, dotąd zapowiedzianego przedłożenia Wysokiemu Sejmowi nie zrobił, uważa sumę 6.000 zł. jako bezpieczną własność krajową i odpowiedni do tego stawia wniosek.

Wniosek 3 b)

III.

1) Z kolei przychodzą sprawy folwarku dublańskiego. Wydział krajowy objął folwark Dublany w fizyczne posiadanie jeszcze przed terminem oznaczonym w projekcie umowy, do której zawarcia przez Wysoki Sejm był upoważniony, to jest już 3 kwietnia 1879, a uczynił to przez wzgląd na korzyści, wynikające dla kupującego z objęcia nabytego majątku przed zasiewami wiosennymi — ponieważ z tytułu przyspieszonego objęcia Dublan w posiadanie żadne koszta nie obciążęły funduszków krajowych, komisyja kultury krajowęj pozwala sobie polecić Wysokiemu Sejmowi, by zechciał uznać powyższe postąpienie Wydziału krajowego.

2) Administracyja Dublan oddana została prowizorycznie p. Pańkowskiemu, profesorowi szkoły wyższęj. Wydział krajowy, chcąc przed powzięciem decyzyi co do formy i wysokości wynagrodzenia administratora, obeznać się pierwęj ze stosunkami miejscowymi, zobowiązał p. Pańkowskiego do pełnienia tych

obowiązków jakiś czas bezpłatnie. Prowizoryum to trwa dotąd, a komisya kultury krajowej wyraża zdanie, że dla dobra służby stosunek z administratorem stanowczo powinien być uregulowany.

3) Celem uregulowania administracji i eksploatacy folwarku dublańskiego, Wydział krajowy polecił pp. Pańkowskiemu i Strusiewiczowi, profesorom szkoły, wyższej wypracowanie odpowiednich planów. Pp. Pańkowski i Strusiewicz wychodząc z założenia, że gospodarstwo Dublan musi koniecznie z jednej strony uwzględniać potrzeby naukowe szkół dublańskich, z drugiej zaś z powodu znacznych strat finansowych, jakieby to za sobą pociągnąć musiało, ani na całej przestrzeni doświadczalném, to jest zastosowaném tylko do demonstracji dla uczniów z poświęceniem dochodów, ani w ścisłejszém tego słowa znaczeniu wzorowem lub okazowem być nie może, trzymali się w urzędzeniu planu gospodarskiego téj myśli, że jeżeli gospodarstwo powinno uwzględniać potrzeby naukowe szkoły, to z powodów powyżej wskazanych, w taki sposób do tego zmierzać musi, by usługi, które szkole oddaje, nie pociągały za sobą osobnych kosztów.

Plan więc pp. Pańkowskiego i Strusiewicza do podwójnego zmierza celu:

A. W interesie potrzeb naukowych szkoły ma zadanie:

- a)* pokazać formę gospodarstwa i sposób administracji odpowiedni do warunków, w jakich się ekonomicznie większa część gospodarstw krajowych znajduje;
- b)* pokazać, w jaki sposób inwentarz żywy chować i z niego największą korzyść wyciągać należy;
- c)* pokazać, w jaki sposób uprawa i amelioracya roli i łąk dokonywaną być winna.

B. W interesie samego folwarku: gospodarować na dochód nie na okaz. Komisya kultury krajowej, nie znając dostatecznie warunków miejscowych, nie może zapuszczać się w rozbiór i ocenienie planu urzędzenia gospodarstwa przez przeprowadzenie którego podwójny wyżej wskazany cel ma być osiągnięty, nie może także osądzić o ile forma gospodarstwa przyjęta do spełnienia zadania pod *A. a)* wskazanego, odpowiada naturze gleby i położeniu Dublan, co uwzględnioném być musi, jeżeli cel pod *B.* wskazany, nie ma być chybionym.

4) Plan skoncentrowania obecnie wszystkich sił i zasobów gospodarskich na najbliżej folwarku położone grunta (322 mg.), eksploatawanie zaś w inny sposób reszty odleglejszych gruntów bardzo się da usprawiedliwić, a w danym przypadku jest nawet koniecznie wskazany, z powodu opłakanego stanu gospodarstwa, w jakim Wydział krajowy Dublany odebrał i z powodu nader ograniczonych sił gospodarskich, jakimi nowa administracya rozporządza.

Komisya kultury krajowej nie podziela wszakże zdania pp. Pańkowskiego i Strusiewicza, do którego się i Wydział krajowy przychylił, by sprzedaż karwat (których obecnie we własnej administracji korzystnie eksploatawać nie można), stanowiła konieczny warunek wyżej wzmiankowanego planu skoncentrowania się w gospodarstwie folwarczném.

Komisya kultury krajowej przeciwnego jest zdania i uważając :

- a) że 28 morgów gruntu ornege, na którym pszenica się rodzi i 12 morgów łąki nie należącej do najgorszych, w odległości 1 mili od Lwowa korzystnie się da wydzierżawić, jeżeli idzie o wyłączenie tój przestrzeni z własnej administracyi;
- b) że 20 morgów zarośli, na których poprzednio las dębowy się znajdował, albo się da wykorczować i zamienić na grunt orny, któryby nie był w gorszych warunkach od pod a) wzmiankowanych 28 morgów, albo się da użyć pod kulturę leśną;
- c) że dla zaokrąglenia figury gruntów dublańskich, a także dla komasacyi gruntów, mogącej kiedyś być przeprowadzoną, zupełnie osobno położone karваты w zamian za przyległe grunta włościańskie mogłyby być oddane, coby wartość majątku znacznie powiększyło;
- d) że sprzedaż 60 morgów gruntu przy obecnem zubożeniu włościan dałaby się tylko pod bardzo niekorzystnymi warunkami przeprowadzić;

Przeciwny przedłożeniu Wydziału krajowego, pozwala sobie Wys. Sejmowi przedstawić wniosek :

Wniosek 4.

5) Do planu gospodarskiego pp. Pańkowskiego i Strusiewicza dołączony jest bilans normalny, ułożony na podstawie zaprojektowanego planu i wykazuje on 10.430 zlr. przychodu, 7.760 rozchodu, zatem 2670 zlr. dochodu netto.

Podobniez dołączony jest wykaz kosztów i wkładów potrzebnych do przeprowadzenia planu gospodarskiego. Koszta te wynoszą :

1) Na inwentarz żywy :

a) roboczy	500 zlr.	
b) dochodowy	1650 „	2150 zlr.

2) Na inwentarz martwy . . . . . 2000 „

3) Na budynki :

a) Odbudowanie stajni na konie	3000 zlr.
b) Urządzenie stajni na jałówki	250 „
c) Postawienie szopy na paszę	800 „
d) Wystawienie spichlerza	4000 „
e) „ piwnicy	100 „
f) Urządzenie gnojowni	500 „

razem	8650
<u>Suma . . . . .</u>	<u>12.800 zlr.</u>

O potrzebie co do niektórych pozycyj, nawet konieczności powyższych nakładów, Wydział krajowy zdania swojego dotąd nie objawił, ani odpowiednich wniosków Wys. Sejmowi nie przedłożył, czyniąc je zależnemi od zgodzenia lub niezgodzenia się Wysokiej Izby na sprzedaż karwat.

Komisya kultury krajowej była na miejscu w Dublanach i naocznie się przekonała tak o opłakanyim stanie niektórych budynków gospodarskich, jak i o potrzebie uzupełnienia inwentarza żywego i martwego. W jaki wszakże sposób i w jakim czasie i kolejnym porządku to dokonanyim być powinno, ko-

misya kultury krajowej bez przedłożenia i umotywowanych wniosków Wydziału krajowego, oraz całość potrzeb uwzględniających planów, orzec nie może.

Wniosek 5 a) i 5 b).

Zważywszy jednak, że niektóre wydatki niewątpliwie niezwłocznie porobić należy, pozwała sobie odpowiedni Wysokiemu Sejmowi przedłożyć wniosek.

Co się tyczy potrzeby drenowania Dublan, Wydział krajowy objawił zdanie swoje, że czynność ta na długi szereg lat rozłożoną być może, z czém się komisya kultury krajowej zupełnie zgadza.

Przy zwiedzaniu Dublan komisya kultury krajowej zwróciła uwagę swoją na niekorzyści, jakie za sobą pociąga okoliczność, że administrator dla braku pomieszkania w Dublanach nie mieszka i zdaniem jęj brakowi temu jak najrychlej zaradzić należy.

IV.

Idąc za sprawozdaniem Wydziału krajowego, komisya kultury krajowej przychodzi z kolei do spraw samychże szkół w Dublanach.

W wykonaniu uchwały sejmowej z 10 września 1878 Wydział krajowy wyjednał w ministerstwie rolnictwa zmianę § 11. statutu organicznego szkoły i dekretem z dnia 7 października 1878 mianował 7 profesorów szkoły wyższej, z których jednemu poruczył pełnienie obowiązkew dyrektora obydwóch szkół. Sprawozdanie przedstawia zmiany, jakie zaszły w personalu profesorów i nauczycieli obydwóch szkół, zmiany w składzie kuratoryi, dalej udziela wiadomości, że dekretem Wydziału krajowego z dnia 24 stycznia 1879 zatwierdzoną została nadal wysokość pobieranych od uczniów opłat szkolnych, rozporządzeniem zaś z 16 grudnia 1879 i z 20 stycznia 1880 uregulowanym został zakres działania Dyrekeji szkół co do pobierania dochodów i pokrywania rozchodów szkół dublańskich, wreszcie uwiadamia Wydział krajowy, że instrukcyą z 25 maja 1880 uregulowanym został stósunek obydwóch szkół do folwarku.

Celem przeprowadzenia organizacyi naukowej i wewnętrznego porządku szkół dublańskich, odbyła się w Wydziale krajowym konferencya pod przewodnictwem JE. Marszałka, w której wzięli udział: członek Wydziału krajowego Dr. Wereszezyński, kuratorya i kollegium profesorów. Na zebraniu tem przyszło do zupełnego porozumienia się między trzema władzami co do kierunku naukowego i organizacyi szkół dublańskich i zgodzono się w zasadzie na podniesienie nauk w wyższej szkole po nad poziom nauk objętych reskryptem ministeryum rolnictwa z dnia 5 grudnia 1879 l. 7018, normującym na nowo organizacyę szkół średnich rolniczych, przez Państwo subwencyonowanych. Wypracowane zatem w myśl uchwał na konferencyi zapadłej plany nauk, potrzebują być jeszcze przez Ministeryum zatwierdzone celem zachowania szkole wyższej subwencyi państwowej.

Komisya kultury krajowej uważa za swój obowiązek zwrócić uwagę Wys. Izby, że chcąc urządzić szkołę odpowiednio do pierwotnego jęj założenia, § 1. statutu org. określonego i do przyjętego na wyż wspomnionęj konferencyi planu nauk, koniecznem jest nie cofnąć się przed znacznymi wydatkami, które odpowiednie do potrzeb szkoły wyższej urządzenie zakładu za sobą pociągnie, inaczęj bowiem szkoła dublańska nie posiadająca dzisiaj nawet dla szkoły śre-

dniej przepisanych środków naukowych, jako szkoła wyższa nigdy nie przestanie chromać.

Lecz bez względu na niższy lub wyższy poziom nauk, które w Dublinach mają być udzielane, komisya kultury krajowej uważa za konieczne zwrócić uwagę Wys. Sejmu, że jeżeli dla podniesienia gospodarstw krajowych jak najgruntowniejsze i jak najlepsze fachowe wykształcenie młodzieży jest ważnem, to nie mniej jest ważnem, by ona wynosiła także ze szkół dublańskich obok wyższego specjalnego wykształcenia i pewien zasób gruntownych zasad religijnych, moralnych i społecznych.

Ważnem to jest wszędzie, ważniejszym jeszcze u nas, gdzie gospodarstwo nie jest wyłącznie czystym finansowym i ekonomicznym interesem, lecz faktycznie ma i wyższe społeczne zadania do spełnienia. Gospodarze nasi wiejscy czy to właściciele i dzierżawcy, czy rządzący lub ekonomowie w zakresie swego gospodarskiego działania tworzą centrum, na które otaczająca ich ludność wiejska, z którą w ciągłej są styczności, zwrócone ma oczy i z którego oni świadomo lub bezwiednie ogromny wpływ dodatni lub ujemny nie tylko wywierać mogą ale wywierać koniecznie muszą. Dla osiągnięcia tego moralnego a tak doniosłego celu, zdaniem komisji kulturowej krajowej, koniecznym jest, by wszystkie władze mające pieczę nad Dublinami przynajmniej równą uwagę zwróciły na kierunek wykształcenia i uobyczajnienia moralnego jak na kierunek wykształcenia naukowego znajdujący się w zakładzie młodzieży.

Młodzież, która ukończyła gimnazjum, która zresztą, co komisya kultury krajowej za szczęśliwe uważa, nie w internacie jest umieszczona, ma niezaprzeczone prawo do pewnej wolności, co nie przeszkadza, że uchwyconą być winna w karby porządku materialnego i karnośći moralnej, a zakład naukowy chociaż bynajmniej wychowawczym nie jest, ma prawo wymagać, by się poddała przepisom, które uzna za stosowne wydać i ma obowiązek działać wszelkimi siłami na kierunek owego ukształcenia i uobyczajnienia moralnego tak przez wzgląd na młodzież samą jak i na społeczeństwo, któremu ją ma zwrócić i fachowo uzdolnioną i moralnie dobrze usposobioną, jeżeli nie ma być raczej zgubną niż pożyteczną dla kraju.

Komisya kultury krajowej nie wątpi, że obecna dyrekcyja i grono profesorów o téj stronie obowiązków swoich głęboko jest przekonana, lecz nie uważa za zbyt uczynne położyć tu nacisk na konieczność, by szczególnież władze najbliższy stosunek z uczniami mając, złożone były zawsze z ludzi dających gwarancye, że powyższe obowiązki zrozumieć i wypełniać będą umieli.

Komisya kultury krajowej, w czasie bytności swój w Dublinach, przekonała się, że z powodów, których wyjaśnić nie była w możności, nabożeństwo które odprawiać w kaplicy miejscowej kapelan co niedzielę i święta jest obowiązany, od pewnego czasu bardzo nieregularnie a często nawet wcale nie jest odprawiane. Komisya kultury krajowej ma nadzieję, że Wydział krajowy niezwłocznie pospieszy złemu zaradzić i przedsięwzięmie środki stosowne, by nabożeństwo regularnie i bez przerwy w czasie wakacyi odprawiane było, a to przez wzgląd na uczniów szkoły niższej, którzy feryi nie mają oraz na tych profesorów, którzy w Dublinach cały rok zostają.

1) Sprawozdanie Wydziału krajowego usprawiedliwia niektóre wydatki, poczynione w czasie od r. 1878 do dnia dzisiejszego.

Główną robotą dokonaną w tym czasie jest wykończenie kaplicy i oddanie jej na użytek szkoły.

Inną znaczniejszych wymagającą nakładów fabryką była niezbędna i zwłoki nie cierpiąca reperacya budynku szkoły wyższej, urządzenie w nim mieszkań dla uczniów szkoły niższej oraz kursu uczniów oddziału melioracyjnego. Sprawozdanie Wydziału krajowego objaśnia, jakich funduszków na powyższe fabryki użyto.

Inne drobniejsze wydatki wyliczone w sprawozdaniu na stronie 10 liczbami 1. 2. 3 i 4 oznaczone, nie potrzebują bliższego usprawiedliwienia.

2) Ważniejszym dla komisji kultury krajowej było zastanowienie się nad przyszłymi potrzebami szkół dublańskich i ściśle z nimi złączonego folwarku. Jak już wyżej powiedziano, tak gospodarstwo dublańskie jak i obie szkoły, chcąc wszystko do porządku przyprowadzić, znacznych bardzo będą potrzebowały ofiar.

Komisja kultury krajowej, przekonaną będąc, że wszystkie nakłady tak w gospodarstwie folwarku jak i w szkołach, wychodzić powinny z jednolitego z całą rozważą i specjalną znajomością ułożonego planu, któryby ogarniał wszystkie potrzeby, teraz już czuć się dające i te które w przyszłości przewidzieć się dają, odpowiednio Wysokiemu Sejmowi pozwole sobie przedstawić wnioski, uwzględniając w nich i tę okoliczność, że niektóre wydatki, będąc naglejszemi, bezzwłocznego wymagają zaspokojenia.

Wniosek 3c, 5b.

Na podstawie uwag i wywodów powyższych:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 10 października 1878 w sprawie odebrania od komitetu tow. gosp. galic. absolutoryum z użycia subwencji rządowej 14.000 złr. na budowę laboratorium chemicznego w Dublanach i o przyjęciu tego funduszu na rzecz funduszu krajowego.

ad I. 2. II. Sejm uwalnia c. k. Tow. gosp. galic. z obowiązku pokrycia przewyżki wydatków na utrzymanie uczniów szkoły niższej w Dublanach w r. 1877 w kwocie 531 złr. 92 ct. i przyjmuje niedobór ten na fundusz krajowy.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

ad I. 1. a) by postępowanie w sprawie dochodzenia przyczyn braku materiałów przyspieszył i zarządził odpowiednie kroki, celem wynadgródenia szkody przez ten brak funduszom krajowym zrządzonej.

ad II. b) by wezwał niezwłocznie komitet Tow. gosp. galic. do zwrotu subwencji krajowej 6000 złr. i sumę tę przyjął na fundusz krajowy;

c) by w porozumieniu z kuratorją szkół dublańskich

ad V. 2.

1. zbadał wszystkie potrzeby i nakłady jakich szkoły i folwark dublański wymaga;
2. ułożył jednolity plan, podług którego nakłady te miałyby być zrobione, przedstawił Sejmowi w jakiej kolei czasu, ze względu na nagłość i konieczność potrzeby, nakłady te mają być robione;
3. ułożył ogólne kosztorysy i plany dla robót, w odleglejszej przyszłości mogących być wykonanemi;
4. ułożył szczegółowe kosztorysy i plany, potrzebne ministeryalne zatwierdzenia uzyskał, zaś o państwowe subwencye się starał dla robót, których wykonanie jest niezwłocznie potrzebne.

ad III. 4.

IV. Sejm przechodzi do porządku dziennego nad wnioskami Wydziału krajowego 2 i 3 zmierzającymi do sprzedaży karwat i użycia ze sprzedaży używanej sumy na pokrycie nadzwyczajnych potrzeb gospodarczych majątności Dublany.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

- a) do użycia na zaspokojenie najnaglejszych preliminarzem na rok 1880 i 1881 nie objętych potrzeb folwarku dublańskiego sumy 6000 złr., która funduszowi krajowemu przez komitet Tow. gosp. ma być zwróconą, (III b);
- b) do użycia sumy 6595 złr. z funduszu na budowę laboratorium, na zaspokojenie najnaglejszych, preliminarzem na rok 1880 i 1881 nie objętych potrzeb szkół dublańskich, oraz na przygotowanie cegły do robót o których mowa we wniosku (III. c).

ad III. 5.

ad V. 2.

Przewodniczący

J. Czartoryski w. r.

Sprawozdawca:

Józef Michałowski.

Dodatek do sprawozdania

komisji kultury krajowej L. 923/s. o sprawozdaniu Wydziału krajowego, w przedmiocie szkół rolniczych w Dublanach.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z dnia 10. lipca b. r. L. 30572, jako uzupełnienie sprawozdania swego z dnia 11. czerwca b. r. L. 15044, w przedmiocie krajowych szkół rolniczych w Dublanach, podanie komitetu c. k. galicyjskiego Towarzystwa gosp. we Lwowie o zwolnienie Towarzystwa z obowiązku zwrotu kwoty 6000zł. w. a., którą Towarzystwo otrzymało z funduszu krajowego, na budowę laboratorium chemicznego w Dublanach.

Uzupełniając to sprawozdanie Wydziału krajowego, uważa Komisya kultury krajowej za załatwione sprawozdaniem do L. 923/s.

Przewodniczący

J. Czartoryski. w. r.

Sprawozdawca

Józef Michałowski.

